

Universitetets Institut for Teoretisk Fysik, ved dets oprettelse i 1921.

Teoretisk Fysik, hvor man kunne foretage komplicerede beregninger på basis af de nye teorier og udføre eksperimenter for at teste teoriernes gyldighed. Faktisk, fortsatte han, var udførelsen af eksperimenter endnu vigtigere end tidligere, da den nye fysik, i modsætning til den klassiske fysik, var uafklaret. Dette havde man i følge Bohr taget konsekvensen af ved mange udenlandske universiteter, der havde oprettet nye institutter, og nu var det på tide at Danmark fulgte trop.

Vejen til instituttets oprettelse blev lang og kringlet. Den indebar bl.a. oprettelsen af en privat komite af velhavere, der betalte for den grund, som den danske stat til sidst fik overdraget fra Københavns Kommune. Desuden nødvendiggjorde en stadig forhøjelse af priserne i inflationstiden efter afslutningen af krigen, ansøgninger om ekstrabevillinger fra den danske stat. Det var også nødvendigt at søge om yderligere midler fra Carlsbergfondet og andre private fonde. I øvrigt var hele perioden præget af social uro og strejker. Da Rutherford blev inviteret til indvielsen efteråret 1920, var instituttet endnu ikke klart til indflytning. Først i begyndelsen af 1921 kunne det tages i brug, og indvielsen fandt sted den 3. marts. I sin tale ved denne lejlighed understregede Bohr specielt samhørigheden mellem teori og eksperiment inden for sit felt, samt vigtigheden af at introducere yngre fysikere til den nye udvikling i fysikken. Den drøm, han havde udtrykt over for Margrethe Nørlund næsten ti år før, var ved at gå i opfyldelse.

Instituttet begyndte beskedent med få ansatte, men udviklede sig snart til et center for forskning i den nye atomfysik, med besøg af de bedste yngre fysikere inden for feltet fra mange lande. Dette skyldtes i første række Bohrs renommé som en leder inden for feltet, men det hjalp også, at Danmark havde været neutral under Første Verdenskrig. I flere år efter 1921